

Врз основа на членот 36 став 1 точка 1 и точка 15, а во врска со член 22 став 1 точка 9 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.5/2002) и член 14 став 2 од Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/04, 139/08, 99/09, 149/14, 150/15 и 37/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.257/20), Советот на општина Дибр на 23-та седница, на одржана на 28.02.2023 година, донесе:

**ПРОГРАМА
ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОПШТИ
МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА
НАСЕЛЕНИЕТО ОД ЗАРАЗНИ
БОЛЕСТИ ЗА 2020 ГОДИНА**

(согласно стручното мислење од ЈЗУ Центар за јавно здравје Охрид)

Согласно одредбите од Законот за заштита на населението од заразни болести, Советот на Општината, по претходно мислење на Центарот за јавно здравје заподрачјето за кое е основан, донесуваат Програми за спроведување на општи мерки за заштита на населението од заразни болести на своето подрачје.

Програмата ги дефинира општите мерки за заштита на населението во општина Дебар од заразни заболувања, кои со исполнувањето на поставените цели треба да допринесат за подигнување на повисоко ниво на заштита на населението од заразни болести.

Главна цел на програмата е спроведување на општи мерки за заштита на населението од заразни болести, како и утврдување на активностите, извршителите, роковите и изворите на финансиските средства потребни за нивна реализација во 2023 година.

Општите мерки и активности ги организира и следи Општина Дебар, во соработка и под стручен надзор на ЈЗУ Центар за јавно здравје Охрид. Во рамки на општите мерки за заштита на населението во

Нë mbështetje të Nenit 36 pragrafi 1 pika 1 dhe pika 15, ne lidhje me Nenit 22 paragrafi 1 pika 9 i Ligjit për vetqeverisje Lokale (Gazeta Zyrtare e republikës të Maqedonisë nr 5/2002) dhe Neni 14 paragrafi 2 i Ligjit për Mbrojtje e Popullsisë nga Sëmundjet Infektive (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë Nr. 66/04, 139/08, 99/09, 149/14, 150/15 и 37/16 dhe (Gazeta Zyrtare e republikës të Maqedonisë se Veriut nr.257/20), Këshilli i Komunës Dibër në seancën e 23-të, të mbajtur më 28.02.2023, solli:

**PROGRAM
PËR ZBATIMIN E MASAVE TË
PËRGJITHSHME PËR MBROJTJEN E
POPULLSISË NGA SËMUNDJET
INFEKTIVE PËR VITIN 2023**

(sipas mendimit profesional të ISHP Qendra për Shëndet Publik Ohër)

Sipas dispozitave të Ligjit për mbrojtjen e popullsisë nga sëmundjet infektive, Këshilli i Komunës, pas mendimit të mëparshëm të Qendrës për Shëndet Publik për zonën për të cilën është themeluar, miraton Program për zbatimin e masave të përgjithshme për mbrojtjen e popullsisë nga sëmundjet infektive në zonën e saj.

Programi përcakton masat e përgjithshme për mbrojtjen e popullatës në komunën e Dibrës nga sëmundjet infektive, të cilat me përmbushjen e synimeve të përcaktuara duhet të kontribuojnë në ngritjen e një niveli më të lartë të mbrojtjes së popullatës nga sëmundjet infektive.

Qëllimi kryesor i programit është zbatimi i masave të përgjithshme për mbrojtjen e popullsisë nga sëmundjet infektive, si dhe përcaktimi i aktiviteteve, ekzekutuesve, afateve dhe burimeve të burimeve financiare të nevojshme për zbatimin e tyre në vitin 2023.

Masat dhe aktivitetet e përgjithshme organizohen dhe monitorohen nga Komuna e Dibrës, në bashkëpunim dhe nën mbikëqyrjen e ekspertëve të ISHP Qendra për Shëndet Publik Ohër. Në kuadër të masave të përgjithshme për mbrojtjen e popullatës në komunën e Dibrës, në vitin 2023 do të ndërmerren:

општина Дебар, во 2023 година ќе се превземат:

I. Обезбедување на населението со безбедна и достапна вода за пиење и контрола над јавните водоснабдителни објекти и исправноста на водата.

Општина Дебар и во 2023 година ќе продолжи да се грижи за континуирано снабдување на населението со доволни количини на здравствено исправна вода за пиење.

1.1. Водоснабдувањето на општина Дебар го врши ЈКП „Стандард“ и тоа за: градот Дебар населените места шулан и блато. Од локални водоводи се снабдуваат населените места Баџиште, Хаме, Кривци, Отишани, Џемиште, Могорче, горно и долно Косоврасти и с. Рајчица.

Верификација на квалитетот и исправноста на водата за пиење и информирање на корисниците за квалитетот на водата, вршат две здравствени установи во Република Македонија и тоа: Институт за јавно здравје на РМ – Скопје и Центарот за Јавно здравје – Охрид.

1.2. Планирани активности

Во Институт за јавно здравје на РМ – Скопје, се носат два пати годишно мостри на вода од изворот С.Роски. Мострите се земаат и носат во месец март и месец ноември. На мострите испратени во ИЈЗ на РМ се врши следните анализи:

- Проширена хемиска анализа за одредување на присуство на токсичните метали

- Анализа за присуство на пестициди и
- Анализа за присуство на радиоактивни елементи.

Од Центарот за јавно здравје – Охрид согласно Правилникот за здравствена исправност на водата и безбедност на водата за пиење во текот на 2023 година ќе се извршат анализи на 100 примероци од системот за водоснабдување.

- еднаш на две недели се земаат 12 примероци.

На земените примероци во Центарот за Јавно здравје – Охрид се врши :

- Основна бактериолошко – хемиски анализа

- Анализа на присуство на резидуален хлор во водата за пиење.

I. Sigurimi i popullatës me ujë të pijshëm të sigurt dhe të aksesueshëm dhe kontrolli mbi objektet publike të furnizimit me ujë dhe korrektësia e ujit.

Në vitin 2023, Komuna e Dibrës do të vazhdojë të kujdeset për furnizimin e vazhdueshëm të popullatës me sasi të mjaftueshme të ujit të pijshëm të shëndetshëm.

1.1. Furnizimi me ujë i komunës së Dibrës kryhet nga NKP “Standard” për: qytetin e Dibrës, vendbanimet Shulan dhe Bllato. Vendbanimet Banjiste, Hame, Krivci, Otishani, Jepishte, Mogorce, Kosovrasti i Epërm dhe i Poshtëm dhe fshatrat furnizohen nga gypat lokal të ujit.

Verifikimin e cilësisë dhe korrektësisë së ujit të pijshëm dhe informimin e përdoruesve për cilësinë e ujit e bëjnë dy institucione shëndetësore në Republikën e Maqedonisë, përkatësisht: Instituti për shëndet publik i Republikës së Maqedonisë - Shkup dhe Qendra për shëndet publik - Ohër.

1.2. Aktivitetet e planifikuara

Në Institutin e Shëndetësisë Publike të Republikës së Maqedonisë - Shkup, mostrat e ujit merren dy herë në vit nga vendburimi F. Rosoki. Mostrat merren dhe sillen në mars dhe nëntor. Në mostrat e dërguara në Ministrinë e Shëndetësisë të Republikës së Moldavisë kryhen analizat e mëposhtme:

- Analiza kimike e zgjeruar për të përcaktuar praninë e metaleve toksike

- Analiza për praninë e pesticideve dhe

- Analiza për praninë e elementeve radioaktive.

Qendra për Shëndet Publik – Ohër, në përputhje me Rregulloren për shëndetin e ujit dhe sigurinë e ujit të pijshëm, gjatë vitit 2023 do të bëjë analiza të 100 mostrave nga ujësjellësi.

- Merren 12 mostra një herë në dy javë.

Nga mostrat e marra në Qendrën për Shëndet Publik – Ohër, është bërë si vijon:

- Analiza bazë bakteriologjike - kimike

- Analiza e pranisë së klorit të mbetur në ujin e pijshëm.

Перманентни активности

Покрај гореспоменатите контроли од двете јавни установи на Република Македонија се прави и трета контрола од страна на вработените во Јавното претпријатие ЈКП „Стандард“ –Дебар. Секојдневно се контрола присуство на резидуален хлор во водата

Заради обезбедување на квалитетна вода за пиење покрај гореспоменатите контроли се врши и редовно одржување и сервисирање на системот на производство и третман на води.

Квартални активности

Најмалку четири пати годишно треба да се контролира санитарно – хигиенска состојба на водоснабдителните хидроградежни објекти од системот.

На секои шест месеци вработени во објектите за снабдување на населението со вода за пиење треба да извршат задолжителен здравствено – хигиенски преглед.

II. Обезбедување на исправна вода за рекреативни потреби на целото крајбрежие на Дебарското Езеро.

2.1. За заштита на Дебарското Езеро изграден е колекторскиот систем кој ги собира отпадните води, кои понатака се пречистуваат во пречистителната станица во с.Враништа.

Од реките Радика и Дрим кои директно се вливаат во Дебарско Езеро и како едни од неговите главни загадувачи, редовно ќе се земаат мостри за испитување на физичко – хемиската и микробиолошката анализа на водата.

Користењето на базените за капење може да доведе до здравствени ризици заради опасноста од појава на штетни микроорганизми и изложеноста на штетни хемикалии. Од тие причини во летниот период се врши редовно физичко – хемиско и микробиолошко испитување за квалитетот на водата која се користи во базените.

Центарот за Јавно здравје – Охрид п.е Дебар врши санитарно – хигиенски теренски увиди и истовремено земаат мостри од езерската вода за физичко – хемиска бактериолошко и токсиколошка анализа со цел да се откријат потенцијалните загадувачи на езерската вода и да се превземат соодветни мерки за нивно благовремено санирање.

Мострите се земаат на 5 – 10 метри од брегот на езерото од оној дел кој најчесто се користи за капење.

Активности të përhershme

Krahas kontrolleve të lartpërmendura nga dy institucionet publike të Republikës së Maqedonisë, kontrollin e tretë e bëjnë edhe punëtorët e Ndërmarrjes Publike NKP "Standard"-Dibër. Prania e klorit të mbetur në ujë kontrollohet çdo ditë

Për të siguruar ujë të pijshëm cilësor, krahas kontrolleve të sipërpërmendura, kryhet mirëmbajtja dhe servisimi i rregullt i sistemit të prodhimit dhe trajtimit të ujit.

Aktivitetet tremujore

Të paktën katër herë në vit duhet të kontrollohet gjendja sanitaro-higjienike e objekteve hidro-ndërtuese të ujësjellësit të sistemit.

Çdo gjashtë muaj, punonjësit në objektet që furnizojnë popullsinë me ujë të pijshëm duhet të kryejnë një ekzaminim të detyrueshëm shëndetësor dhe higjienik.

II. Sigurimi i ujit të pastër për nevoja rekreative në të gjithë bregdetin e Liqenit të Dibrës.

2.1. Për mbrojtjen e Liqenit të Dibrës është ndërtuar një sistem kolektori që mbledh ujërat e zeza, të cilat pastrohen më tej në impiantin e trajtimit në fshatin Vranishtë.

Nga lumenjtë Radika dhe Drim, të cilët derdhen direkt në liqenin e Dibrës dhe si një nga ndotësit kryesorë të tij, do të merren rregullisht mostra për ekzaminimin e analizave fiziko-kimike dhe mikrobiologjike të ujit.

Përdorimi i pishinave mund të çojë në rreziqe shëndetësore për shkak të rrezikut të mikroorganizmave të dëmshëm dhe ekspozimit ndaj kimikateve të dëmshme. Për këto arsye, testimet fizike, kimike dhe mikrobiologjike të cilësisë së ujit të përdorur në pishina kryhen rregullisht gjatë periudhës së verës.

Qendra për Shëndet Publik - Ohër p.e.Dibër kryen inspektime sanitaro-higjienike në terren dhe në të njëjtën kohë merr mostra nga uji i liqenit për analiza fiziko-kimike bakteriologjike dhe toksikologjike me qëllim zbulimin e ndotësve të mundshëm të ujit të liqenit dhe marrjen e masave të duhura për ta. trajtimi në kohë.

Mostrat merren 5-10 metra larg bregut të liqenit nga pjesa që përdoret më së shumti për larje.

Në mostrat e marra në Qendrën për Shëndet Publik – Ohër janë bërë këto analiza:

На земените мострите во Центарот за јавно здравје – Охрид се вршат следните анализи:

- Основни бактериолошко – хемиски анализи и
- Анализа на присуство на тешки метали

Перманентни активности

Покрај горе споменатите контроли ќе се врши перманентна контрола од страна на комунална инспекција и ДСЗИ во текот на цела година на извори на загадување, септички јами прочистителни станици и сл.

Вонредни активности

Ќе се врши контрола на исправноста на водата и по пријави на граѓани.

III. Правилно и навремено отстранување на цврстиот отпад и отпадните води

3.1. Стопанисувањето со канализационата мрежа во Општина Дебар го врши ЈКП „Стандард“, Дебар. Стопанисувањето со канализационата мрежа опфаќа нејзино одржување (функционално и градежно), нејзино проширување како и прифаќање на нови корисници.

За превентивно спречување на појава од заразни болести редовно се врши одржување и темелно чистење на уличната (фекална) канализациона мрежа, ревизионите, приклучни и прекршни шахти, чистење на улични сливници и електромашинско и механичко одржување на црпните станици.

Според Одлуката за комунален ред на Општина Дебар се врши организирано отстранување на комуналниот отпад. Организираното отстранување на комуналниот отпад го врши ЈКП „Стандард Дебар“.

Правните и физичките лица кои создаваат или поседуваат опасен (медицински) отпад, склучуваат договор за собирање и транспортирање на опасниот отпад со правни лица кои поседуваат дозвола за собирање и транспортирање на опасен отпад.

3.2. Планирани активности

- Чистење на улици:

- улицы од прва категорија - секојдневно
- улицы од втора категорија – два пати неделно
- улицы од трета категорија – еднаш неделно

- Миене и прскање на улици

-секој ден од 1 април до 31 октомври. Во зимскиот период од 1 ноември до 31 март заради

- Анализат базë бактериологјике - химике dhe
- Анализа e pranisë së metaleve të rënda

Активности të përhershme

Krahas kontrolleve të sipërpërmendura, do të kryhet një kontroll i përhershëm nga inspektimi komunal dhe DSZI gjatë gjithë vitit mbi burimet e ndotjes, gropat septike, stacionet e pastrimit etj.

Активности të jashtëzakonshme

Kontrolli i korrektësisë së ujit do të bëhet edhe pas raportimeve të qytetarëve.

III. Hedhja e duhur dhe në kohë e mbetjeve të ngurta dhe ujërave të zeza

3.1. Menaxhimi i rrjetit të kanalizimit në Komunën e Dibrës bëhet nga NKP “Standard”, Diber. Menaxhimi i rrjetit të ujërave të zeza përfshin mirëmbajtjen e tij (funksionale dhe ndërtimore), zgjerimin e tij si dhe pranimin e përdoruesve të rinj.

Për parandalimin e shfaqjes së sëmundjeve infektive, kryhet mirëmbajtja e rregullt dhe pastrimi i plotë i rrjetit të kanalizimit (fekale) të rrugëve, rishikimet, pusetat e lidhjes dhe tejmbushjes, pastrimi i kanalizimeve të rrugëve dhe mirëmbajtja elektromekanike dhe mekanike e stacioneve të pompimit.

Sipas Vendimit për rend komunal të Komunës së Dibrës, bëhet largimi i organizuar i mbeturinave komunale. Deponimin e organizuar të mbetjeve komunale e kryen NKP “Standard Diber”.

Personat juridikë dhe fizikë që krijojnë ose zotërojnë mbetje të rrezikshme (mjekësore), lidhin marrëveshje për grumbullimin dhe transportimin e mbetjeve të rrezikshme me persona juridikë që posedojnë leje për grumbullimin dhe transportimin e mbetjeve të rrezikshme.

3.2. Aktivitetet e planifikuara

- Pastrimi i rrugëve:

- rrugë të kategorisë së parë - çdo ditë
- rrugë të kategorisë së dytë – dy herë në javë
- rrugët e kategorisë së tretë – një herë në javë

- Larja dhe spërkatja e rrugëve

- çdo ditë nga data 1 prill deri më 31 tetor. Në periudhën e dimrit nga 1 nëntori deri më 31 mars për shkak të
- sipas nevojës nga data 1 nëntor deri më 31 mars (për shkak të temperaturave të ulëta).

- Hedhja e mbeturinave

-по потреба од 1 ноември до 31 март (поради ниските температури).

- Одвод на смет

-I категорија на улици – секојдневно, а во летниот период два пати во текот на денот.

-II категорија и III категорија на улици – два пати неделно.

- Дезинфекција

-Дезинфекција на контејнери - еднаш годишно

-По потреба почеста дезинфекција на поголеми површини

Перманентни активности

Редовни контрола од страна на комунална инспекција

Вонредни активности

Ќе се врши контрола по пријави на граѓани

IV. Обезбедување на хигиенско – технички услови во училишните и предучилишните установи

4.1. За проценка на здравствено – еколошкиот ризик од небезбедна храна која се консумира од страна на населението за подрачјето на Општина Дебар во тек на 2023 година ќе се извршат санитарно – хигиенски увиди, при што ќе се земаат брисеви за бактериолошка чистота во објекти за исхрана во предучилишни установи, објекти за исхрана во училишни установи, објекти за исхрана лоцирани во непосредна близина на училишни установи, објекти за исхрана сместени во училишни и студенски домови и објекти за исхрана на ученици кои престојуваат во објекти за одмор односно рекреација.

4.2. Планирање и водење на овие активности е во рамките на Агенција за храна и ветеринарство.

Локалната самоуправа ќе постапува по потреби констатирани од страна на надлежните инспекции.

V. Спроведување на превентивна дезинфекција, дезинсекција и дератизација (ДДД) во населени места и други јавни површини.

5.1. Според Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен весник на Република Македонија“ бр.66/04, 139/08 и 99/09) треба да се обезбедат санитарно- технички и хигиенски услови како и спроведување превентивна дезинфекција во јавни објекти: училишни и предучилишни установи, социјални установи, објекти за водоснабдување, пазари,

- Kategorija I e rrugëve - çdo ditë, kurse në periudhën e verës dy herë gjatë ditës.

- Kategorija II dhe kategorija III e rrugëve – dy herë në javë.

- Dezinfektim

- Dezinfektimi i kontejnerëve - një herë në vit

- Nëse është e nevojshme, dezinfektim më i shpeshtë i sipërfaqeve më të mëdha

Aktivitete të përhershme

Kontroll i rregullt nga inspeksioni komunal

Aktivitete të jashtëzakonshme

Kontrolli do të bëhet në bazë të raporteve të qytetarëve

IV. Sigurimi i kushteve higjeno-teknike në institucionet shkollore dhe parashkollore

4.1. Me qëllim të vlerësimit të rrezikut shëndetësor-mjedisor nga ushqimi i pasigurt i konsumuar nga popullata për zonën e Komunës së Dibrës, në vitin 2023 do të kryhen inspektive sanitaro-higjienike, gjatë të cilave do të merren tampone për pastërti bakteriologjike në objektet ushqimore. në institucionet parashkollore, objektet ushqimore në objektet shkollore, objektet ushqimore të vendosura në afërsi të objekteve shkollore, objektet ushqimore të vendosura në shkolla dhe konviktet e studentëve dhe objektet ushqimore për nxënësit që qëndrojnë në ambiente pushimi ose rekreacioni.

4.2. Planifikimi dhe menaxhimi i këtyre aktiviteteve është në kuadër të Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinarisë. Vetëqeverisja lokale do të veprojë sipas nevojave të konstatuara nga inspektimet kompetente.

V. Zbatimi i dezinfektimit parandalues, dezinspektimit dhe deratizimit (DDD) në zonat e banuara dhe zona të tjera publike.

5.1. Sipas Ligjit për mbrojtjen e popullatës nga sëmundjet infektive (“Gazeta zyrtare e RM” nr. 66/04, 139/08 dhe 99/09) duhet të sigurohen kushte sanitare-teknike dhe higjienike si dhe parandaluese. dezinfektimi në objektet publike: institucionet shkollore dhe parashkollore, institucionet sociale, objektet e ujësjellësit, tregjet, stacionet e autobusëve dhe objektet e tjera publike, mjetet e transportit publik.

Në vendbanimet dhe hapësirat publike të territorit të komunës së Dibrës, konform mendimit të ekspertit për zbatimin e masave parandaluese për mbrojtjen e popullatës nga

автобуски станици и други јавни објекти, средства за јавен сообраќај.

Во населените места и јавните површини на подрачјето на територијата на општина Дебар согласно Стручното мислење за спроведување на превентивни мерки за заштита на населението од заразни болести од ЈЗУ „Центарот за Јавно здравје“ – Охрид, Локалната самоуправа на општина Дебар ќе спроведе превентивна дезинсекција и дератизација.

Дезинфекцијата, дезинсекцијата и дератизацијата ја изведува избран извршител на тендер и тој го одредува типот на средството за дезинфекцијата, дезинсекцијата и дератизацијата согласно одобрувањето од Бирото за лекови.

5.2. Планирани активности

- Дезинсекција

Екипа на ЈЗУ „Центарот за јавно здравје“ – Охрид заедно со претставници на Локалната самоуправа на Општина Дебар ќе извршат мапирање на водните површини како потенцијални легла за размножување на комарци и места со крлежите.

Дезинсекцијата ќе се врши согласно временските услови односно по предлог на стручни лица кои ги следат фазите на развојот на комарците. Места кои треба да бидат третирали се:

- Дебарското крајбрежје.
- По потегот на реката Радика и Дрим

Дератизација

Ќе се изврши дератизација на канализацискиот систем, на територијата на општина Дебар два пати годишно (пролет и есен).

VI. Превентивно – промотивни активности за унапредување на здравјето на населението

6.1. Со здравствено воспитување во 2022 година ќе бидат опфатени теми и содржини кои се од приоритетно значење за населението преку организирање собири, трибини и медиуми.

Ќе се одржат предавања на следниве тематски целини:

- Хепатити
- Инфективни ентероколити
- Имунизација
- Заштита на животната средина
- Сексуално преносливи заболувања
- ХИВ/СИДА
- Микози
- Здрава исхрана

сѐmundjet infektive nga ISHP “Qendra për Shëndet Publik” – Ohër, vetëqeverisja lokale e komunës së Dibrës do të bëjë dezinfektimin parandalues dhe deratizimin.

Dezinfektimi, dezinfektimi dhe deratizimi kryhet nga një tenderues i përzgjedhur dhe llojin e mjetit për dezinfektim, dezinfektim dhe deratizim e përcakton sipas miratimit të Byrosë së Barnave.

5.2. Aktivitetet e planifikuara

Dezinfektim

Ekipi i ISHP “Qendra për Shëndet Publik” – Ohër së bashku me përfaqësues të Lokal Vetëqeverisja e Komunës së Dibrës do të bëjë hartografimin e sipërfaqeve ujore si terrene potenciale për shumimin e mushkonjave dhe vendeve me rriqra.

Dezinsektimi do të kryhet sipas kushteve të motit, pra me sugjerim të ekspertëve që monitorojnë fazat e zhvillimit të mushkonjave. Vendet që duhen trajtuar janë:

- Bregdeti i Dibrës.
- Pas rrjedhës së lumit Radika dhe Drim

Kontrolli i insekteve

Deratizimi i kanalizimit do të kryhet në territorin e komunës së Dibrës dy herë në vit (pranverë dhe vjeshtë).

VI. Aktivitete parandaluese - promovuese për përmirësimin e shëndetit të popullatës

6.1. Me edukimin shëndetësor në vitin 2022, temat dhe përmbajtjet me rëndësi prioritare për popullatën do të trajtohen me tubime, tribuna dhe media.

Leksionet do të mbahen në këto njësi tematike:

- Hepatiti
- Enterokoliti infektiv
- Imunizimi
- Mbrojtjen e mjedisit
- Semundje seksualisht te transmetueshme
- HIV/AIDS
- Mikozat
- Diete e shëndetshme
- Aktiviteti fizik është një faktor i rëndësishëm për zhvillimin e duhur të fëmijëve

-Физичката активност значаен фактор за
правилен развој на децата

Бр. Nr. 08-283/15
28.02.2023год.viti
Дебар/Dibër

СОВЕТ НА ОПШТИНА KËSHILLI I KOMUNËS
Претседател, Kryetari,
Fuat Spahiju .